

**R.D. Iacobi Marchantii, Pastoris Et Decani Covviniensis
SS. Theolog. Professoris, Rationale Evangelizantivm**

Marchantius, Jacobus

Coloniae Agrippinae, 1661

Dominica II post Pascha, Lect. 6. tripartita. Ego sum Pastor honus, & cognosce oves meas, cognoscunt me meæ 1. pars declarat varias rationes, ob quas se Christus Pastorem nominat. 2. ostendit cur ...

[urn:nbn:de:hbz:466:1-56372](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-56372)

Propterea Viri sancti ne fidei virtus & meritum in ipsis aliqua ratione diminueretur, nequidem optarent Christum miraculose apparentem credere.

Sic in vita S. Ludovici Regis legimus, cuidam Sacerdoti in sacro sacello Parisiis celebranti (ubi tor pretiosa pignora asserantur) infantem pulcherrimum loco hostiæ consecratæ apparuisse. Cum verò hoc Regi nuntiatum foret, ut ad id spectabilis miraculi toto consensu populo etiam ipse adesset, fertur respondisse: *Qui non credit, necdat ut videat, ego quod illis oculis sibi eum conspicio.* Nempe huius beatitudinis optabat particeps esse, *Beati qui non viderunt & crediderunt.* Tantaque erat in eo fides, ut nec visione huius miraculi certior posset reddi. Unde etiam cum sacrum ei viaticum deferretur, & more Ecclesie interrogaretur, an crederet ibi Christum esse; Respondit se id firmius credere, quam si oculis propriis Christum in propria specie convertentem in terris cerneret, prout Apostoli eum viderunt.

Simile responsum dedit S. Hugo Carthofanus Episcopus Lincolnienfis. Cum enim Sacerdote quodam celebrante & hostiam dividente, sanguis e hostia effluens apparuisset, noluit huic miraculo etiam vocatus presentiam suam exhibere, sed respondit signis huiusmodi esse, fidei certitudinē & meritum sibi sufficere. Sic igitur & ipse ad hanc beatitudinem respiciebat: *Beati qui non viderunt, & crediderunt.*

Sic quoque Alphonsus primus Lusitanorum Rex sanctissimus, cum ad verus innumeram multitudinem Saracenorum castra vidit à parte dextra versus Orientem orientem radium, & in ipso radio signum Crucis, Christumque Jesum crucifixum; ex altera quoque parte multitudinem Angelorum. Deposito ergo ense & scuto detrahitque calceamentis & vestibus, prout in certam se protulit & dicit: *Quid tu ad me Domine? An credenti sibi me vis augere? Melius est ut videant infideles & credant, quam ego qui à fonte baptismatis te Deum verum Filium Virginis & Patris æterni genui, & agnosco.* Respondit Dominus: *Non ut fidem tuam auferam hoc modo apparui tibi, sed ut roborarem in hoc constantia certitudinē, & in terra regni tui supra firmam petram stabiliorem.* Erat ergo & Alphonsus de illis qui timebant minus meritum fidei ex Christi Domini apparitione & visione, sciens ab illo dictum esse: *Beati qui non viderunt & crediderunt.*

Concludamus, & cum Domino postremò repetamus: *Beati qui non viderunt, & crediderunt.* Beati utique, qui in cælum eunte Domino, quem oculis carnis videre non poterunt, oculis mentis, oculisque fidei attentè inspicunt, & mysteriis omnibus que docuit autem & cor accomodant. Beati quibus sufficit pro hoc tempore invisibilia mysteria in invisibilibus; bona promissa quasi in speculo fidei contemplari. Invisibilia scilicet & incomprehensibilia mysteria Trinitatis & Incarnationis, vi-

Rational. Evang.

ta quoque & mortis, Resurrectionis & Ascensionis, Christi Domini. Invisibilia verò bona futuræ æternitatis, Fides utriusque omnia præterita, præsentia, futura, tamquam admirabile speculum illis repræsentat, quasi æternitatis exemplar, ut loquitur S. Bernardus: *Unde electi qui in hoc mundo adhærent avertentes aspectum ab his que videntur & transeunt, cõtemplantur in illo ea que non videntur & permanent.* Per hoc igitur beati sunt, modò in spe, postmodò in re: quia in cælesti patria clarè omnia videbunt mysteria, & bonis que præparavit Deus plenè perficiuntur. Fidei enim succedet visio & obscuro lumini viz succedet lumen æternum patriæ, cum perfecta fruitione, gaudio, amore. Ibi clarè videbunt, tangent, exosculabuntur vulnera Redemptoris, & feliciori quàm Thomas cõtractu, in clamabunt: *Dominus meus, & Deus meus.* Et id quidem æternum in clamabunt, quia Christus qui vulnera servavit ad testandum veritatem corporis resurgentis, quique ea intulit secum in cælum ad incitamentum nostræ fidei & devotionis, perpetuò servaturus est illa, etiam post iudicium. Neque solum ea servavit ad confusionem reproborum, sed præsertim ad lætitiarum electorum, ut cõstantius contemplantur insignia victoriæ de hoste tartareo reportatæ, & signa redemptionis suæ, si que agnoscentes quàm misericorditer sint redempti, decantant in æternum misericordias Domini.

Obsecro, Te Domine Jesu, fac nobiscum hanc tandem misericordiam, ut digni efficiamur videre faciem tuam instar solis rutilantem, & lætificantem civitatē Dei. Dicit enim modò cum Propheta nonnullique nostrum: *Tibi dixit cor meum, exquisivi te facies mea, faciem tuam Domine requiram.* Fac ut in cælo sacratas manus pro nobis perfollas, & post resurrectionem Discipulis, & Thomæ exhibitis cõtemplari possimus, divinoque lateri os admove, & pedes transfixos amplexari & exosculari immò ad illos in æternum, sed èdo cum Thoma in clamare, *Dominus meus, & Deus meus.* Verè enim tu es Deus cordis nostri, & pater nostra Deus in æternum, cui adherere jugiter bonum est, & summum bonum: cuius misericordie in quinq; gemmis vestri humanitatis in sculptis prædicantur in læcula sæculorum.

DOMINICA II. POST PASCHA

Ego sum Pastor bonus, & cognosco ovem meam, & cognoscent me meæ. Ioan. 10.

CHRISTUS Dominus, ut suam erga nos ostendat dilectionem, varia assumit sacris in literis dilectionis nomina.

1. Nominat se Patrem nostrum, & ita vult à nobis nominari. Ergo saltem amodo voca me Pater Ierem. 3. *meus, Dux virginum mearum es.* Item: *Si Pater ego Mal. 1. sum, ubi est honor meus?* & exprobrat Moyses Isaac. *Deut. 32.*

Q 99

litis:

Conclusio.

LECT. 6. tripart.

Pvrs I.

Cur Christus suscipatur rem se

nominet.

Cur Christus suscipatur rem se nominet. Cur Christus suscipatur rem se nominet. Cur Christus suscipatur rem se nominet.

Scripsit in vita eius.

Chron. mon. 8. Glor. 2.

br. 11.

litis: *Generatio prava haecine reddat Domino? Numquid non ipse est Pater omnis, qui possedit te, & fecit, & creavit te?* Hinc etiam dilectionis titulum agnoscant illi qui in clament: *Tu enim Pater noster, & Abraham nescivit nos, & Israel ignoravit nos: Tu Domine Pater noster, Redemptor noster, à seculo nomen tuum.* Ab aeternitate habet nomen Patris respectu electorum propter praedestinationem, utaque plus ei se debere agnoscent quam Abraham, aut Israhel, qui nesciverunt quos & quales liberos esset susceptor: ipse autem servit numerum motus, sicutque filiorum suorum ab aeterno, & ex tunc adamavit eos ut pater.

1. *Isa. 46.*

2. Nominat se Matrem nos utero suo gestantem: *Audite me domus Jacob, & omne residuum domus Israel, qui poramini ab utero meo, qui gestastini à vulva mea. Usque ad senectam ego ipse, & usque ad canos ego portabo: ego feci, & ego feram, ego portabo, & salvabo.* Quomodo pollet suavis & tenerius dilectionem indicare? Non solum pater noster, sed etiam mater noster, qui tenerior esse solet, erga electos suos dictis verbis ostendit. Hinc enim sibi dicit: *Numquid oblitisci potest mulier infantem suum, ut non misereatur filio utero sui? Et si illa oblitiscit fuerit, ego tamen non oblitiscar tu. Ecce enim in manibus descripsi te.* Ad eandem dilectionem refertur, quod alquando se non solum matrem sed Nutricem & Gerulam vocat: *Ego quasi nutricium Ephraim portabam eos in brachiis meis, & nescierunt quid curabam eos.*

2. *Isa. 49.*

3. Vocat se sponsam, quia animas nostras sibi desponsavit spirituali coniugio, per fidem, spem, charitatem. Hic est triplex annulus desponsationis nostra: Sponsa ergo nomen, dilectionis nomen est. Unde ut hanc ostendat dilectionem, dicit: *Sponsabo te mihi in sempiternum. Et sponsabo te mihi in iustitia & in misericordia, & in misericordia & in misericordia.*

3. *Isa. 62.*

4. Vocat se Pastorem tam in antiquo testamento quam in novo, ut in hoc Evangelio: *Ego sum Pastor bonus, ubi: & ita cum emphasi habent. Ego sum ille Pastor ille bonus.* Ille scilicet pastor olim pronissus, ille pastor omnium amantissimus, ille bonus pastor, qui eas sua substantia pascit: ille bonus pastor qui animam suam ponit ex amore pro ovibus. Et hoc igitur nomen tenerimae & sincerissimae dilectionis nomen est: quod perfectius intelligetur, si varias rationes propter quas pastoris nomen ei conveniat, expendamus, & explicemus.

4. *Isa. 63.*

5. *Isa. 64.*

6. *Isa. 65.*

7. *Isa. 66.*

8. *Isa. 67.*

9. *Isa. 68.*

10. *Isa. 69.*

11. *Isa. 70.*

12. *Isa. 71.*

13. *Isa. 72.*

14. *Isa. 73.*

15. *Isa. 74.*

16. *Isa. 75.*

17. *Isa. 76.*

18. *Isa. 77.*

19. *Isa. 78.*

20. *Isa. 79.*

21. *Isa. 80.*

22. *Isa. 81.*

23. *Isa. 82.*

24. *Isa. 83.*

25. *Isa. 84.*

26. *Isa. 85.*

27. *Isa. 86.*

28. *Isa. 87.*

29. *Isa. 88.*

30. *Isa. 89.*

31. *Isa. 90.*

32. *Isa. 91.*

33. *Isa. 92.*

34. *Isa. 93.*

35. *Isa. 94.*

36. *Isa. 95.*

37. *Isa. 96.*

Prima igitur ratio cur P. stor dici possit est, quia pascit nos & nutrit corporaliter, providetque de omnibus necessariis & congruis. Ab illo utique pascimur, qui *das escam omni carni, qui implet omne animal benedictione aperiendo manum suam.* Ab illo pascimur tanquam oves pascuae eius, qui *Esse in deserto, Samsonem stititatem in agro, Danielem in leonum contubernio pavit.* Ab illo pascimur, qui ei se debere agnoscent quam Abraham, aut Israhel, qui nesciverunt quos & quales liberos esset susceptor: ipse autem servit numerum motus, sicutque filiorum suorum ab aeterno, & ex tunc adamavit eos ut pater.

Secunda ratio est, quia pascit nos spiritualiter, animabus scilicet nostris spirituale alimentum suppeditans. Est autem animae cibis quicquid eam confortat interius & reficit, verbum Dei & omnis doctrina sacra; non enim ex solo pane vivit homo: sed etiam ex omni verbo, quod procedit de ore Dei. De hoc Pastore & eius pascuis loquebatur Propheta, dum dicit: *Domine regni tui, & nihil tibi deerit, in loco pascuae tui me collocavit.* A iustitia ex Graeco & Hebraeo habet: *Dominus est Pastor meus, ipse pascit me.* Quasi dicat: Ipse me alit in loco uberrimo in Ecclesia agrotante caeli irriguosa, aquis gratiae circum fluo. Quid ergo mihi possit deesse in tali loco, ubi tali pastore? Felicitas sunt pascua, verbum divinum, & notitia rerum divinarum.

Felicitas pascuis, omnia dona & beneficia spiritualia, quae impingunt animam, in spiratione sancta, devotio animi, affectus sacri, quae omnia à Christo Pastore nobis suppeditantur. Felicitas pascua. Fides, Spes, Charitas; Fides enim intellectum reficit, Spes tantò plus gaudet Deus dici Pater quàm Dominus: & quòd charior est amor quam honor, tanto plus gaudet dici Sponsus quam Pater. Cum Dominum se nominat, indicat quod creati sumus cum Patrem, indicat quod adoptati sumus; cum Sponsum, indicat quod coniuncti sumus.

Tercia ratio est, quia nos pascit sacramentaliter. Omnia equidem sacramenta sunt in Ecclesia velut pascua specialia, quibus oves Christi signantur & reficiuntur. Ibi aqua reficiuntur, aqua gratiae sicut, animam quae in dicitur, ita ut possit dicere: *animam meam convertit, dicitur in me super semitas, iustitia propter nomen suum.* Pastor enim noster ibi re vocat errantes, & reducit per semitas vitae propter nomen suum, ut adimpleat scilicet nomen & munus boni Pastoris. Ibi maximè amantissimus à se Pastorem exhibet, pascendo nos corporis & sanguinis, divinitasque suae super admirabili alit. *Quis pastor oves proprio pascit errore, inquit*

3. *Christus*

4. *Christus*

5. *Christus*

6. *Christus*

7. *Christus*

8. *Christus*

9. *Christus*

10. *Christus*

11. *Christus*

12. *Christus*

13. *Christus*

14. *Christus*

3. Chrysoſtomus Et quid dico Paſtor; ad ares multa ſunt quæ poſt partuſ dolores filios alitis et adans nutriti- bus. Hic autem ipſe non eſt paſtus, ſed ipſe proprio nos sanguine paſcit, et per omnia nos ſibi coagmentat. Si videt, ideo ſapienter exhortatur Elidras ut ad vera bona reſpiciamus, ad vera paſcuo, ad veram lucem: adit pro ovibus ſuis. Animum pro illis, carnem illis, illam in pretium, hanc in cibum, ipſe Paſtor, ipſe paſcena, ipſe eſt redemptio ovium. Chriſtus Dominus paſtor ille eſt de quo Nathan ad David, qui habebat ovem unam parvulam, quam emerat, et nutritior erat, de pane illius comedens, et de calice eius bibens, et in ſinu illius dormiens. An non hanc gratiam ipſe cui liber acimæ parvule exhibet. Verè paſtor, vere bonus. An non quilibet anima ovicula eſt empta ab ipſo pretio magno. An non de calice eius bibere, et de pane comedere, in ſinu etiam ipſius dormire conceditur, et dilectionem? et nunciatum eſt inter gentes, quod maguus panis, Deus paſtorum mortuus foret. Hic etiã nomine vult à nobis compellari, vult illo nos delectari; tamquã repreſentante nobis eximia dilectionem, ut vicè reddamus. Propterea iam ab initio Ecceſiã, ut teſtatur Tertullianus, ſolita fuit in calicibus et ornamentis Ecceſiãſticis depingi: imago Paſtoris, oviculã in humeros revchentis. Amari- gigitur Chriſtus et Agni nomen; et Paſtor, quia ut ait S. Fulgentius epiſt ad Florentium: Idem Agnus et Paſtor reges nos in ſecula, qui nos de lupis ovem fecit; et nunc ovium Paſtor eſt ad cuſtodiam

PAR. II. Cur nos ovium nomine cenſamur. v. ſ. b. l. c. de prop. Etiam, et dicit hæc vocẽ auditam in inſula Echinadis Chriſto moriente

Cauſa varia cur ovis dicatur. i. Pet. 2

P. ſ. l. 178

peccat

Serm. 11

1. Reg. 12

4. Paſcet nos in æternitate

Serm. 33. in Cant.

Cant. 1.

4. E. ſ. 2.

Chriſtus Paſtor I. n. u. a. p. a. i. n. i. s. e. u. r. i. t. e. r. p. o. r. t. a. t. i. o. n. e.

ſ. ſ. l. 14

ſ. ſ. l. 54

Spiritu- u. a. i. e. r. u. s. p. a. t. r. i. s.

ſ. ſ. l. 22

ſ. ſ. l. 22

Sacra- mentali- t. r.

ſ. ſ. l. 22

peccatum per me cado erroribus; ab illo non regredior nisi manu tua sustentatus; igitur quare me bone Pastor, occurrere errando, da manus, suppone humerum, ut revertar ad te, per te, & super te, humeris scilicet reclusus tuis. *Quarto*, Non solum peccatores, sed etiam iusti, electi, & dilecti Dei, ovium nomen obtinent, de quibus dicit Dominus: *Nemo rapuit eis de manu mea* &c. hic: *Ego cognosco oves meas*. Et iterum alibi: *Oves meae vocem meam audiunt*. Ovium nomen eis aptissime convenit ob candorem, innocentiam, mansuetudinem, patientiam, quae in eis cernitur. Ovis animal obediens est, sicut se dirigi manu, virga, voce. Mismo signo à pastore edito ducitur, reducitur. Sic anima pia pastoris aeterni vocem, inspirationem, directionem, mox persequitur & sequatur: immo nutu eius observant & illi obsequantur. Vnde ad id respiciens Propheeta dicebat: *Qui Regis Israel intendit, qui deducit volut ovium Iosaphat*. Quasi dicat, Qui populum tuum, electum super Israhel & Ioseph signatum suavit & pastoraliter Regis quasi unicum ovem tibi omnimodis subiectam, intende orationibus & libera eam à persecutionibus. Similiter propter electos dicitur de Christo: *Sicut Pastor gregem suum pascit, in brachio suo congregabit agnos suos* &c. Denique Ieremias in persona eorum pronuntiat: *Et ego non sum turbatus, et Pastorem sequens*. Quasi dicat: Non obstantibus omnibus adversis ego te secutus sum sine perturbatione, nec sum lassatus in tui sequela, quia vires tibi disti & manum auxiliatrice, hincque vocem & vestigia tua semper sum secutus, tibi adherens, tuam omnibus adimplens voluntatem. Si quandoque peccant electi, adhuc retinent conditionem ovis. Illa enim agnoscit se pastoris custodia, delictum in quiete discit, vix, herbulam cursum carpit plena timoris, ingemiscit, balat ad pastorem anhelans. Sic illi non inhereat peccato, non deleantur in illo, sed mox remotum conscientiae habent, timorem concipiunt ad pastorem respirant.

Postremo, cum ovis sit animal sacrificio aptum & destinatum optimè per oves animae illae quae Deo se vitamque suam sacrificant designantur. Sic Virgines, sic Martyres oves sunt, quae se ut victimas Domino devoverunt, Quam multi utriusque sexus tamquam oves & agni ab initio Ecclesiae vitam & animam pro Pastore posuerunt, sicut ille pro ipsis: Agnosce oves & agnellos, S. Felicitatem cum filiis suis, S. Symphoriam cum proliis, S. Ursulam cum sodalibus: agnosce victimas factas Domino, quae candorem innocentiae suo purpurant sanguine.

Ceduntur gladius more viduarum.
Non murmur resonat, non querimoniam;
Sed cordet cito mens bene confusa
Conferuat patientiam.
 Oves etiam suam animam religiose, quae vocem Pastoris de saeculo vocantis suam ubi audiunt, mox Ovis sanctae religionis ingrediuntur: & obe-

diant in simplicitate & veritate, sine murmure & contradictione, illi qui Pastoris aeterni vices gerunt monendo, dirigendo, jubendo.

Sed quandoquidem Christus de se asserat, *Ego sum Pastor bonus*. Videamus quomodo probet, & quae signa boni pastoris assignet. Vtique non me dicitur id dicit nec propter sedicit, sed propter eos suas indicat laudes, ut scilicet valeamus cum audiendo cognoscere cognoscendo amare, amando sequi, sequendo tandem eius perfecta videretur. *Primum* ergo signum boni pastoris assignat, quod pro ovibus animam ponat. Hoc manifestum fuit in ipso, qui non solum voluit pro grege animam & vitam ponere, sed etiam corpus & sanguinem suum illis in cibum potumque dare in finem usque saeculi. Sic etiam commendans Petrus oves, tamquam conditionem & signum Pastoris requirit animam extoriam ad imitationem sui. Audi S. Bernardum: *Non otiosè repetitum est toties, Petrus amas me in commisso ovium. Ac si dicit Iesus: Nisi me vultis & perfecte ames, hoc est plusquam tuas plusquam tuos, plusquam te, ne te intromittas de ovibus meis pro quibus fufus est sanguis meus*. Christum ergo Pastorem aeternam eam in imitari suat veri pastores. Vnde dicebat S. Paulus: *Ego tubentissimè impendam & superimpendam pro animabus vestris*. Nō solum non vult à Corinthiis aliquid accipere, nec solum omnia sua illis paratus est impendere: ipse toram se vult tamquam hostiam pro grege exhibere. Ob id eum laudat antiquos Pastores & Patres Ecclesiae S. Bern. scribens ad Eugenium pastorem universalem lib. 4. de confid. *Evangelus ante te qui se totos, ovibus pascendis exponeret, Pastores opere & nomine gloriantes, nihil sibi reputantes indignum, nisi quod saluti ovium obviare putarent, non querentes quae sua sunt, sed impendentes. Impendens curam impendere substantiam, impendere seipsum de unus illorum ait, superimpendam pro animabus vestris.* De horum numero fuit S. Paulinus, qui cū laudaretur, quod omnia sua dedisset pauperibus, sic ait epist. 2. *Facile nobis fuit ea quae nobiscum non intuleramus in hunc mundum, nec poteramus auferre nobiscum, quasi mutua reddere. Nec ut eorum à carne distrahimus, sed ut vestem à corpore deposuimus, nūc opus est ut quae vestis nostra sunt, deponamus Deo, cor & animam & corpora nostra exhibere in hostiam vivam. Quae enim in nobis gratia, si in alieno tantum fideles fuerimus, nisi de proprio serviamus?* De horum etiam numero fuit S. Lambertus, S. Thomas Cantuariensis, S. Nicolaus, S. Carolus Borromaeus, & in numerum alij, qui primum Pastorem secuti sunt pro ovibus vitam ponentes, vel ponere parati. Nempe initio Ecclesiae resperfa sunt ovilia pastorum caedemaduerunt pastorum sanguine campi & agri primitiarum, & ventata sunt pascula pastorum sacro cruore, consecrata fuit terra eorum corporibus, caelum ditatum animabus.

Alterum signum boni Pastoris assignat his ver

PARS III
De triplici boni Pastoris signis.

1. Pro suis ovibus animam ponat.

2. Cor, 12

3. V. et c.

2. Et cognoscat oves, bis

his. Ego cognosco oves meas. Nempc cognovit eas iam ab aeternitate, & ex tunc destinavit errantes revocare. Novit numerum, posuit in eis signum, & nemo potest eas de manu eius eripere. Hoc ipsum est quod Apostolus dicit. *Firmum fundamentum Dei stat, habens signaculum hoc: Cognovit Dominus qui sunt eius.* Scit ex tunc diem baptismi eorum, diem vocationis, medicavit omnia quibus pertingerent ad salutem: praevidit obedientiam, stabilitate perseverantiam: destinavit eas vocare, ducere, introducere ad ovile aeternum. Cognoscit ergo oves, & solus cognoscit nos adhuc non satis agnoscimus oves inter haec, quia commissio est in hoc ovili, in agro & arca Ecclesiae adhuc sunt, parte inter frumenta, adhuc triticum est zizanis commixtum, loliumque liliis. In hac arca adhuc convescitur corvus cum columba, agnus cum lupulo. Iste autem tandem distinguet haec omnia, males a bonis, electos a reprobis determinabit manifeste ovesque, & agnos ab haecis & lupis separabit. Et nunc quidem illos novit, sed nobis adhuc vult esse occultas, quia non nisi conjugaliter possumus scire, quia oves sunt & agni electi, ex quibusdam scilicet signis manifestis, patientiae, castitatis, vitaeque innocentis. Agnosci tur filius per imaginem patris: agnoscitur miles per arma, insigneque sui. Dicitur agnoscitur discipulus per doctrinam Magistri & Praeceptoris: agnoscitur ovis per signum Domini sui & Pastoris. Sic agnoscitur Filius Dei, miles Christi Iesu, oves Pastoris aeterni per charitatem, patientiam, irascibilitatem, mortificationem. Haec est imago Patris vivis expressa coloribus: haec arma & insignia nostri Ducis: haec doctrina nostri Praeceptoris: hoc signaculum nostri Pastoris, quo notantur oves electae, agni dilecti. Per haec signa cognoscimus qui sunt eius cognoscit autem ipse perfectus. Illis qui haec notis non signantur, dicit. *Amen dico vobis, non novi vos.* Non novi vos tamquam filios, quia imaginem meam non habetis. Non novi tamquam milites, quia arma mea abiecitistis, nec in signa mea in veste portatis. Non novi tamquam discipulos, quia doctrinam meam contempsistis. Non novi tamquam oves, quia notam & charitatem quo illae signantur, non agnosco in vobis. Qui non agnoscit me & sequitur ut pastorem, ego non agnosco ut ovem. Quod inquit si quis in ovili fuit numero, si non fuit merito;

3. *Præcedendo dicitur: ens ad pacem idonea.* Tertium signum boni Pastoris assignat, non solum quod agnoscat vulnere pecoris sui, sed etiam quod educat oves ad pascua idonea quodque ante eas vadat bonis exemplis praecedendo, factus forma gregis ex animo, denique quod eas vocet nominatum non solum omnium in genere, sed etiam singularum speciale curam habens. Quod ipsum a libi declarat exemplo pastoris qui sollicitus requirit unam ovem quae perierat, nec dat omnium oculis suis, donec eam repererit: quam quidem reperitam post tot iteris angustias non se vere tractat,

non virga percutit, non exasperat verbis aut verberibus; sed gaudens amplectitur, incurvatur ad illud, supponit humeros, & reportat ad gregem & ovile. O magna dilectio erga ovem unam erubundam! Propter hanc etiam dilectionem Christus se comparat gallinae pullos suos congreganti foventi, protegenti. Quia nullum est animal quod sic magis sollicitum, aut quod tenetius amet pullos, sive illos congregando materna voce, sive fovendo alarum expansione, sive unicum pullum ducendo tanta sollicitudine ac si decem duceret, ut patet experientia. Sic ergo Christus Dominus aequaliter amat animas, quia aequae sibi sunt charae, aequae sanguine suo emperae: & singulari ita salutem procurat, sicut & omnium, verè pastor bonus, qui omnes vult salvos fieri, & ad agnitionem veritatis venire, omnesque errantes ad se reducere, & illis humeros supponere. Quis enim ignorat, eum inspirationibus, aliisque auxiliis ad conversionem singulos monere, ut ex spinosis locis, ex peccatis & peccatorum occasionibus ad viridantia divinae gratiae prae reducat, & tandem ad aeterna pascua introducat? Qui autem nolunt huic voci & inspirationi acquiescere, sciant se non esse de ovibus eius. Quia subdit Dominus: *Et cognoscunt me mea.*

Etenim qui ad Christum spectant tanquam oves, ipsam ut pastorem cognoscunt, non ab simili notitia ab illa, qua pastor eas cognoscere se dicit. Primum cognoscunt per notitiam fidei. *Hac est vita aeterna, ut cognoscant se solum Deum verum, & quem misisti Iesum Christum.* Cognitio nempe ista per fidem initiu est; & radix vitae illius quae perficietur in aeternitate: *Sine fide impossibile est placere Deo.* Sine hac notitia fidei nescit homo Deum a quo factus est, nescit viam qua ad eum itur, nescit felicitatem aeternam, cuius gratia factus est. Nescit vulnera naturae, nec gratia necessitatem. Denique ignorat, Christum ut Pastorem, ut Mediatorem, ut Redemptorem, cuius sanguine redempti sumus, cuius ductu in gloriae reducimur. Haec omnia autem nota facit fides; ideo de illa dicit Apostolus: *Deus qui dixit de tenebris lumen splendescere, ipse lux in cordibus nostris ad illuminationem scientiae claritatis Dei in facie Iesu Christi.* Quasi dicit: Ille qui initio dixit, fiat lux fugans tenebras mundi, excellentiorem in vobis produxit lucem, qua nos illuminaret ad divina mysteria & notitiam Iesu Christi: veri pastoris percipiendam. Secundum cognoscunt eum oves non solum per speculativam dei notitiam, sed etiam per practicam quae cum mandatorum eius observatione est coniuncta. Haec nimirum est vera notitia quae in opus derivatur, de qua dicit S. Ioan. *In hoc scimus quoniam cognovimus eum, si mandata eius observaverimus. Qui dicit se nosse eum, & mandata eius non custodit, mendax est.* Hoc ipsum est quod S. Augustinus de fide & operibus ait: *Reququam mens fallatur, ut se existimet Deum cognovisse, si eum fide morum, hoc est sine boni operibus, confiteatur.* Quia perfecta &

Mat. 23.

Oves cognoscunt Pastorem. Per fidem dei notitiam. Ioan. 17. Heb. 11.

1. Cor. 4.

2. In observatio dei mandatorum eius observatio est coniuncta. Haec nimirum est vera notitia quae in opus derivatur, de qua dicit S. Ioan. In hoc scimus quoniam cognovimus eum, si mandata eius observaverimus. Qui dicit se nosse eum, & mandata eius non custodit, mendax est. Hoc ipsum est quod S. Augustinus de fide & operibus ait: Reququam mens fallatur, ut se existimet Deum cognovisse, si eum fide morum, hoc est sine boni operibus, confiteatur. Quia perfecta &

salutiferi notitia est, quae noscentem perducit ad vitam aeternam, hanc solam veram vitam vocat S. Iohannes, & cum secutus S. Augustinus. Quid enim prodest, si Deum verbis se nosse dicant, factis autem agent? Tertio cognoscunt eum oves notitia affectuosa, hoc est cum speciali dilectione & affectu conjuncta, ut Pastoris sui dilectioni correspondant. Per hanc notitiam & dilectionem ei continuo adherent, eiusque non solum mandata, sed etiam consilia & inspirationes attendunt, & agnoscunt quae sit voluntas eius bona, beneplacens, & perfecta, illam non exsequi curant, quicquid vero ei displicere potest procul a se eliminant. Ideo dicit: *Oves mea vocem meam audiunt.* Item, oves mea non noverunt vocem alienorum. Audi S. Bernardum, tamquam ex illis ovibus unam, sic loquentem: *Dilectus meus mihi & ego illi, illi mihi, quia benignus & misericors est; ego illi, quia non sum in cruce. Ille mihi gratiam ex gratia: ego illi gratiam pro gratia. Ille mea liberationi: ego illius honori. Illi salutis mea, ego illius voluntati. Ille mihi & non alteri, ego illi & non alteri, nec enim audio vocem alienorum.* Hoc dicere debet quilibet ovis, Christo Pastori suo tota adherens dilectione. Hoc totum debet esse illius otium, hoc negotium, illum cognoscere, amare, sequi, imitari. Verè enim probant se esse oves, quae totas se impendant ad cognoscendam Pastoris sui bonitatem, sapientiam, potentiam, misericordiam, amorem, per continuam beneficiorum eius rememorationem & meditationem; & exinde stimulantur ad ipsius imitationem & reciprocum amorem. Verè probant se esse oves, quae ita vocem Pastoris audiunt, ut alienorum vocem blandè respiciant. Alieni sunt *Mundus, Caro, Daemon, Mundus* vocat ad vanitates & dissolutiones, ad opes & honores quaeque via ad ipsos tendunt, qui eum audit & loquitur non est ovis Christi. *Caro* vocat ad voluptates & libidines, ad agluciem, & concupiscentiam, qui eam audit & loquitur non est ovis Christi. *Daemon* vocat ad illicita quaeque, miris fascinois modis, ut in peccatum pertrahat: qui eum audit & loquitur non est ovis Christi. Norunt oves discernere vocem alienorum à voce Pastoris, quia cognoverunt eum. Norunt discernere suggestiones pravae à bonis inspirationes fallaces à licitis salutiferis. Unde clamant cum Psalmista: *Alieni insurrexerunt ad versum me, sed Dominus est susceptor animae meae.* Tamquam Pastor bonus in humeros me suscipiens, manum me ducens, umbra sua me protegens, in pascua me dirigens, semper mecum est. Concludo, & ad Pastorem animarum, principem pastorum, hoc postremum vocem dirigo, Tu O bone pastor, qui ut dilectionem ostendas te Pastorem nostrum vocare dignatus es, quique tamquam peritissimus pastor cognoscis omnia interiora nostra & exteriora, naturalia & supernaturalia, gratiam & dona, morbos & peccata, intimosque affectus & inclinationes: ita nobiscum age, ut verè & cum voce tua; per vitam candorem & puritatem,

per mansuetudinem & patientiam, per cordis nostri immolationem & sacrificium. Ita nos dirigemus ut nunquam separemur à te, sed semper cognoscimus te perfecta cognitione, amemus te perfecta dilectione, sequamur te perfecta imitatione. Effice, ut nos nemo unquam rapiat de manu tua, sed postquam manus illa benedicta nos direxerit in pascuis gratia, nos protegat per semitas iustitiae, tandem introducat in pascua gloriae, & felicitatis aeternae.

Audi exemplum boni Pastoris Pastorem nostrum summè bonum imitantis. Numerianus Imperator immolans daemones apud Antiochiam, in grege voluit Ecclesiam. Ibi Prohibuit eum Babyllas Episcopus, id eo quod in vincula fuit conjectus. Interrogatus ab Imperatore facti sui ratione, respondit: *Placuit Deo me humilem servum plebis constituere Pastorem, id eo quod vidi te laetum venientem timens ovis prohibuit ab ingressu ovilis.* Cum autem de Christianis interrogaretur, & de doctrina sua laetiter respondit: *Si vis scire quae sit doctrina mea, habeo oves parvulos quasi tres agnellus, quos gratia Dei nutrivit & erudivi sube nactus. & videbis in eis scientiam Dei. Adducuntur parvuli, adducta est & mater interrogatur nomen, & an illi sint filij eius? Respondet, *Theodula* vocer, eos genui & Deo obruli per Pastorem, bonum Babyllam, qui erudit eos in doctrina Dei. Alapis caeditur illa, & iudicatur tormentis filiorum assistere. Puerum sublimè elevantur, & uni duodecim plagis iussuatur, alteri novem tertio septem. Illis autem Deum benedicentibus, dicebat & mater: *Gratias tibi ago Domine, quia singuli secundum annorum numerum cessant.* Cum verò à confusione per hoc nihil deticerentur, iustus est & Babyllas suspendi cum eis, & gravissimè caedi. At ipse exultans insonabat: *Ece ego & pueri mei quos dedit mihi Dominus in portem meam. Ece nihil tormentorum sentio, quia patitur pro Christo Paetri autem in clamabat: Cruclis Tyrannus, gloriam nobis accumulans, dampnam aggravos, tu autem non effugies iudicium Dei. An non erubescis à pusillis vincis? Non sentis tormenta, tu magis cruciarius.* Cum nihil profiteret Tyrannus, iustus est Babyllas cum infantibus gladio percussit. Dicebat autem iterum: *Ece ego & pueri mei quos dedit mihi Dominus in portem meam.* Pueri autem matris eius exolevantes dicebant: *O Pater & Pastor bone, quale nobis gaudium, si tecum pariter consummari!* At ipse: *Benedictus es Domine, qui ex ore infantium profectus laudem, ut destruas inimicum & ultorem.* Sic oculatus singulos tradidit toribus ut in sua praesentia, percuterentur, postmodum tradidit & seipsum. Patitur igitur educati, patitur coronati, ad caelestia migrant quasi quatuor viginti pastor cum tribus agnellis.*

3. S. Iohannes
I. Augustinus
S. Bernardus

Item 7. S. Bernardus
in Carta

in Job 58.